

Regionala räkenskaper

2005

NR0105

A. Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Nationalräkenskaper

A.2 Statistikområde

Nationalräkenskaper

A.3 Statistikprodukten ingår i Sveriges officiella statistik

A.4 Ansvarig

Myndighet/organisation: SCB, ES/NR
Adress: Box 24 300, 104 51 Stockholm
Kontaktperson: Per Ericson
Telefon: 08-506 945 37
Telefax: 08-506 942 96
E-post: per.ericson@scb.se

A.5 Producent

Myndighet/organisation: SCB, ES/NR
Adress: Box 24 300, 104 51 Stockholm
Kontaktperson: Per Ericson
Telefon: 08-506 94537
Telefax: 08-506 942 96
E-post: per.ericson@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Regionala räkenskaperna är satelliträkenskaper till Nationalräkenskaperna och grundas på uppgifter från andra statistikproducenter (huvudsakligen vid SCB, men också flera SAM-myndigheter), administrativt material och andra uppgifter.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100).

A.8 Gallringsföreskrifter

Ej relevant.

A.9 EU-reglering

ESA 95 (European System of Accounts) Council Regulation (EC) No 2223/96 tillämpas för nationalräkenskaperna från år 1999.

A.10 Syfte och historik

Regionalräkenskaperna är en regional specifikation av motsvarande nationalräkenskaper. På grund av stora begreppsmässiga och praktiska

svårigheter, innefattar regionalräkenskaperna beräkningar endast från produktionssidan. Beräkning av sysselsättning är ett viktigt komplement och stöd till produktionsberäkningarna. Projektarbetet inom SCB, med att utveckla och producera svenska bruttoregionprodukter (BRP), påbörjades aktivt i oktober 1992 och år 1996 publicerades för första gången svenska BRP som då avsåg åren 1985-1994. Därefter har BRP sammanställts årsvis. Bruttoinvesteringar samt hushållens disponibla inkomster finns regionalfördelade från och med år 1995.

A.11 Statistikanvändning

Såväl BRP (inklusive regionalfördelade lönesummor, antal sysselsatta och invånare) som de regionalfördelade bruttoinvesteringarna och hushållens disponibla inkomster används på europeisk nivå inom Eurostat för analys av skillnader i ekonomisk utveckling mellan regioner. BRP per capita uttryckt i purchasing power parities är en viktig faktor vid fördelning av medel ur EU:s regionala strukturfonder (Regulation (Nr 1260/1999 of the Council of 21 June 1999 - Structural Funds-). Regionala räkenskaper används inom Sverige bl.a. av Finansdepartementet, Länsstyrelser och kommuner som underlag i budgetarbete och för långtidsutredningarna och löpande konjunkturanalys och prognoser. Regionala räkenskaper används också av andra statliga organ och myndigheter, privata organisationer och företag samt tidningar och forskare som underlag för samhällsekonomisk analys och bedömningar.

A.12 Uppläggning och genomförande

Regionala räkenskaper är den regionala motsvarigheten till nationalräkenskaper. BRP mäter den regionala ekonomins produktion, mätt som summa förädlingsvärden för näringslivet och offentliga myndigheter och hushållens ideella organisationer. Beräkning av lönesummor och sysselsättning regionalt är ett viktigt komplement och stöd till produktionsberäkningarna. Förutom BRP görs regionala beräkningar av bruttoinvesteringar och hushållens disponibla inkomster. Vid framställning av regionala räkenskaper är man beroende av data i form av nationalräkenskaper och regional statistik. Så långt som möjligt används motsvarande statistik regionalt som nationellt. Input i systemet är såväl nationella tabeller som regional statistik. När statistik saknas används vedertagna indirekta metoder.

A.13 Planerade förändringar i kommande undersökningar

B. Kvalitetsdeklaration

0 Inledning

NR:s kontosystem skall innefatta alla ekonomiska transaktioner i landet. Alla källor är inte helt anpassade till NR:s behov utan i vissa fall måste justeringar göras för att total täckning eller korrekta NR-definitioner skall erhållas. Avstämningsjusteringar görs också så att total tillgång stämmer med total användning respektive total inkomst. Regionala räkenskaper baseras, förutom på NR-data, på statistik från fler olika statistiska undersökningar.

Andra källor än NR-data är:

Ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn

Jordbruksstatistik

Ekonomisk kalkyl för skogsbrukssektorn

Skogsbruksstatistik
Fiskestatistik
Lönesummestatistik
Sysselsättningsstatistik
Företagsstatistik
Energiestatistik
Nätföretagens resultaträkningar
Kommunala räkenskapssammandrag
Hamn- och sjöfartsstatistik
Luftfartsstatistik
Bostads- och hyresundersökningen
Ekonomiska sammanställningar från kommunalförbund
Fastighetstaxeringsregistret
Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik
Inkomstregistret
Centrala studiestödsnämnden
Riksförsäkringsverket
Befolkningsregistret

De definitiva beräkningarna i december bygger på definitiv och mer komplett årsstatistik än de preliminära regionala fördelningarna som publiceras i juni och huvudsakligen framskrivs med hjälp av lönesummeutvecklingen.

1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

BRP, bruttoinvesteringar, befolkning, sysselsättning och lönesummor samt hushållens disponibla inkomster (allt enligt NR-definitioner), regionalt fördelade på olika NUTS: nivåer.

1.1.1 Objekt och population

Populationen utgörs av Sveriges ekonomi definierat som enheter med ekonomisk hemvist inom landets ekonomiska territorium. De objekt som regionalfördelas är produktion, bruttoinvesteringar, befolkning, sysselsättning och lönesummor samt hushållens disponibla inkomster.

1.1.2 Variabler

BRP beskriver den regionala produktionen branschvis (ca 45 branschaggregat). Produktionen beräknas, som lägsta nivå per kommun, fördelad på näringslivet, statliga respektive kommunala myndigheter samt hushållens ideella organisationer och med branschvis underindelning och publiceras på länsnivå. För varje branschaggregat beräknas förädlingsvärde. I regionala räkenskaper ingår också bransch- och kommunvisa sysselsättnings-, lönesumme- och befolkningsuppgifter, avseende medelantal sysselsatta och lönesumma i tusen kr och antal invånare. Dessutom ingår branschvisa (ca 13 branschaggregat) bruttoinvesteringar per riksområde samt hushållens disponibla inkomster per län uppdelade på variabler (ca 30 st.) som driftöverskott och sammansatta förvärvsinkomster, löner och kollektiva avgifter, kapitalinkomster, sociala förmåner, löpande inkomst- och förmögenhetsskatter mm.

1.1.3 Statistiska mått

De statistiska måtten är lönesummor, hushållens disponibla inkomster, produktion och investeringar i miljoner kr, i löpande priser, genomsnittligt antal sysselsatta och antal invånare i tusental samt BRP och hushållens disponibla inkomster per capita i tusen kr.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Regionala räkenskaper redovisas enligt flera olika indelningsgrunder, några av de viktigaste är;

NUTS (Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques), den regionala indelning som används inom EU. NUTS 1 utgörs av hela riket, NUTS 2 av 8 riksområden, NUTS 3 av län och NUTS 5 av kommuner.

Bransch, aggregat av SNI 92

Näringsliv, offentlig sektor, hushållens ideella organisationer

Transaktionstyper enligt ENS 95 (avser hushållens disponibla inkomster)

1.1.5 Referenstider

År

1.2 Fullständighet

RR täcker hela den svenska ekonomin enligt i ENS 95 fastställda definitioner förutom illegala transaktioner.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

De regionala räkenskaperna baseras på ett stort antal primärstatistikkällor och tillförlitligheten beror till stor del på kvalitén i de olika källorna. Något samlat mått på tillförlitligheten är inte möjligt att åstadkomma på grund av den stora mängden källor och de modellkompletteringar och den avstämning som görs.

EU har dock krav på att medlemsländernas kalkyler ska vara korrekta, uttömmande och jämförbara så att de kan vara ett bra underlag vid bl.a. fördelning av medel ur EU:s regionala strukturfonder. Eurostat genomför revisioner av räkenskaperna för att se att bästa möjliga underlag och modeller används för kalkylerna.

2.2 Osäkerhetskällor

Osäkerheten består dels, av den osäkerhet som de ingående källorna är behäftade med, dels av osäkerhet som ligger i allokering till region med indirekta mätmetoder samt den avstämning som görs i nationalräkenskapsberäkningarna mellan tillgångs- respektive användningssidorna.

2.2.1 Urval

Regionala räkenskaper baseras till övervägande del på totalundersökningar.

2.2.2 Ramtäckning

God täckning föreligger mellan ram- och målpopulation.

2.2.3 Mätning

Vid allokering till region finns i vissa fall ekonomiska uppgifter endast på företagsnivå och fördelningen till lokala verksamhetsenheter får då göras utifrån de lokala verksamhetsenheterernas andel av produktionsvolymerna.

2.2.4 Svarsbortfall

Se beskrivning av statistiken för de olika primärstatistikundersökningarna.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningen utgår från branschfördelade förädlingsvärden och bruttoinvesteringar enligt NR. De indikatorer och källor som används för att

beräkna regionala förädlingsvärden är baserade på data knutna till hur produktionen fördelar sig geografiskt.

Bottom-up-metoden innebär att data för lokala verksamhetsenheter summeras till regional nivå som i nästa steg summeras upp till en total för riket.

Pseudo-bottom-up-metoden tillämpas om data för lokala verksamhetsenheter inte finns tillgängliga men kan skattas utifrån data för företag, verksamhetsenhet eller lokal enhet. Skattningarna kan sedan summeras som vid ren bottom-up-metod.

Top-down-metoden används när man fördelar ut nationella siffror på regioner med hjälp av någon form av indikator. Indikatorn skall så nära som möjligt samvariera regionalt med den variabel som skall fördelas.

Pseudo-top-down-metoden nyttjas när man fördelar nationella siffror regionalt utifrån en indikator på annan nivå än lokal verksamhetsenhet. Om den metoden används skall förädlingsvärdet delas upp i en löneberoende och en kapitalberoende del och den löneberoende delen fördelas utifrån lönesummestatistikens regionala mönster. Den kapitalberoende delen fördelas med annan indikator som så nära som möjligt samvarierar regionalt med den variabel som skall fördelas.

Ofta används fler av dessa metoder för en och samma bransch eller branschgrupp. Man har inte tillgång till data för att fullt ut fördela enligt en och samma metod.

Bruttoinvesteringarna fördelas enligt bottom-up-metoden regionalt utifrån samma källmaterial som används i nationalräkenskaperna.

Nationalräkenskapernas disponibla inkomster för hushållen regionalfördelas huvudsakligen med utgångspunkt från uppgifter i inkomstregistret, som är en årlig undersökning, som omfattar hela Sveriges befolkning och bottom-up-metoden används.

Medelbefolkning, sysselsättning och lönesummor bearbetas så att de på regional nivå, branschvis och för näringsliv, offentlig sektor respektive hushållens ideella organisationer står i överensstämmelse med NR-definitoner.

2.2.6 Modellantaganden

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Något samlat mått på osäkerheten är inte möjligt att åstadkomma på grund av den stora mängden källor och de modellkompletteringar och den avstämning som görs.

3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Årsvis.

3.2 Framställningstid

Preliminära BRP publiceras 18 månader efter referensåret, definitiva räkenskaper 24 månader efter referensåret

3.3 Punktlighet

I stort sett enligt plan.

4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Serierna enligt ENS 95 startar för närvarande 1993.

Äldre serier baseras på tidigare internationella rekommendationer enligt SNA 68.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

Regionala räkenskaper görs i enlighet med det Europeiska national- och regionalräkenskapssystemet, ENS 95, vilket är ett internationellt jämförbart räkenskapssystem av en total ekonomi och av dess samband med andra totala ekonomier. ENS 95 är helt konsistent med System of National Accounts (SNA 93), vilket har utarbetats under gemensamt ansvar av FN, IMF, EU, OECD och Världsbanken. ENS 95 har dock inriktats mer på förhållandena och databehoven inom EU. I likhet med SNA är ENS harmoniserat med de begrepp och klassifikationer som används i många andra sociala och ekonomiska statistiksystem. Därför kan ENS fungera som central referensram för social och ekonomisk statistik i EU och dess medlemsländer. Eurostat utför kontinuerligt revisioner av medlemsländernas beräkningar för att säkerställa kvalitet och jämförbarhet mellan de olika länderna.

5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Regionala räkenskaper publiceras i SM serie N samt på SCB:s hemsida (www.scb.se) och inom Eurostat.

5.2 Presentation

Pressmeddelanden med övergripande information och tabeller. Statistiska meddelanden (SM) innehåller tabeller, kommentarer och förklarande text.

Hemsidan (www.scb.se) innehåller SM, pressmeddelanden och de viktigaste och mest efterfrågade tabellerna.

5.3 Dokumentation

System of National Accounts SNA 93 föreligger bl.a. på engelska, men är inte översatt till svenska.

ENS 95 finns översatt till svenska.

Metoder för regionalräkenskaper - Europeiska gemenskapens officiella publikation - finns översatt till svenska

På SCB:s hemsida finns följande material:

Beräkningsrutiner för nationalräkenskaperna, vilket är ett 200-sidigt dokument som på ett något mer översiktligt sätt än de andra dokumenten beskriver källor, beräkningsmetoder och avstämningshantering i NR.

Regionala räkenskaper i Sverige, som beskriver innehåll samt vilka metoder som används när BNP bryts ner på regional nivå, till de så kallade bruttoregionprodukterna, BRP liksom regionalfördelning av lönesummor, antal sysselsatta och antal invånare per region och hushållens disponibla inkomster. Regional accounts in Sweden, dokumentation på engelska som beskriver metoder och källor för beräkning av BRP, regionalfördelning av sysselsatta, bruttoinvesteringar och disponibel inkomst för hushållen.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Primärmaterial lagras i PC-miljö. Specialbearbetningar av primärmaterial kan genomföras som uppdragstjänst med den begränsningen att sekretessen bevaras.

5.5 Upplýsingstjänster

Övriga upplýsingar lämnas av;

Berit Hall-Backström, tfn 08-506 948 30, E-post berit.hallbackstrom@scb.se

Anita Saläng, tfn 08-506 950 94, E-post anita.salang@scb.se

2005-01-21